under året kunnat färdiga inflyttas i det provisoriska hvalmuseet på kvarteret Grönlandet Södra, nämligen ett af den antarktiska knölhvalen (Megaptera Lalandii), hemfördt af kandidaten baron E. Nordenskiöld, och ett af den sällsynta Sowerby's näbbhval (Ziphius Sowerbiensis). I samband med denna uppställning och till förberedande af en blifvande vetenskaplig bearbetning af dessa skelett har påbörjats en fotografering af de särskilda skelettdelarna, och har afdelningen med egen apparat hittills tagit omkring 200 fotografiplåtar med 565 stycken afbildningar. En serie aftryck af dessa plåtar, upptagande alla skelettdelar till ofvannämnda näbbhval, har öfverlämnats till Uppsala universitets zoologiska museum. Då museiutrymmet, såsom Akademien är väl bekant, redan länge varit till yttersta grad upptaget, har uppstoppningen af hudar till förevisningsafdelningen måst inskränkas till de viktigaste bland inkomna sevärdheter, såsom en nyfödd, utmärkt vacker elgkalf och sex stycken varghundvalpar; i tredje led härstammande från korsning mellan eskimåhund (♂) och varg (♀) och visande återfall mot den rena hundtypen. Trångboddheten i museet har ock medfört nödvändighet att till det i vetenskapligt hänseende viktigaste inskränka uppköpen af utställningsföremål; men 15 hudar och skelett hafva blifvit preparerade och inlagda till förvaring i magasin.

För vetenskapliga studier har afdelningen varit anlitad af dr A. Jensen i Köpenhamn, dr T. Renvall i Helsingfors, dr K. Dahl i Trondhjem, dr E. Lönnberg, dr N. Holst, baron E. Nordenskiöld, fil. licentiaten L. G. Andersson och en del studerande från Stockholms Högskola.

För den *etnografiska afdelningen*, som sedan ingången af år 1900 stått under ledning af en t. f. föreståndare, beviljades af sistlidne Riksdag ordinarie intendentur och utsåg Akademien den 12 sistlidne november till intendent afdelningens dittillsvarande föreståndare, dr Hjalmar Stolpe, som med ingången af innevarande år tillträdde denna befattning. Under tiden från den 20 sept. till den 20 dec. åtnjöt dåvarande föreståndaren tjänstledighet för att i offentligt uppdrag, såsom representant för Sverige, bevista den i New York den 20—25 okt. församlade 13:e internationella Amerikanistkongressen samt göra studier i etnografiska museer i Förenta Staterna, och uppehölls under hans frånvaro hans befattning af prof. A. G. Nathorst.

Afdelningens samlingar hafva under året ökats med i det närmaste 7,000 nummer, af hvilka 147 tillkommit genom inköp, allt det öfriga genom gåfvor. Af dessa har det mesta tillfallit den *amerikanska* afdelningen, som allt mera artar sig till att blifva museets hufvudafdelning. Sålunda har H. M. KONUNGEN behagat öfverlämna ett dyrbart facsimile af en fornmexikansk handskrift, den s. k. Codex Nuttall. Af grefve ERIK VON ROSEN har museet erhållit hela den stora och synnerligen värdefulla, till öfver 5,000 nummer uppgående etnografiska och arkeologiska samling från gränstrakterna mellan Bolivia och Argentina, som han med stor omsorg hopbragt under den forskningsresa han under åren 1901 och 1902 tillsammans med frih. Erland Nordenskiöld företagit i dessa hittills i etnografiskt och arkeologiskt afseende föga kända områden. En af frih. NORDENSKIÖLD under samma resa bildad samling af 11 fullständiga skelett och 4 kranier af recenta indianer af olika stammar har af prof. G. RETZIUS, fil. kand. HJALMAR WIJK och generalkonsul TH. CASPERSSON öfverlämnats till museet, som sålunda kommit i besittning af ett värdefullt material för jämförelse med de talrika mer eller mindre deformerade kranier, som tillvaratagits i de af grefve v. Rosen undersökta forngrafvarna. Själf har frih. NORDENSKIÖLD såsom gåfva öfverlämnat en till öfver 300 nummer uppgående samling af rått tillslagna stenredskap från samma trakter. Af prof. A. G. NATHORST har afdelningen erhållit den öfver 600 nummer räknande samling af fynd från forna boplatser samt grafvar å Grönlands ostkust, mellan 70° och 75° n. br., som under hans senaste Grönlandsexpedition sammanbragts af dr JOSEF HAMMAR. Andra värdefulla bidrag till den amerikanska afdelningen hafva lämnats af direktorn för Nat. Hist. Soc. Museum i Cincinnati, dr JOSUA LINDAHL (omkr. 100 fornfynd från trakten), hertig DE LOUBAT (gipsmodell af en Maya-skulptur från Guatemala), directorn för etnogr. arkeol. museet i Toronto, Canada, dr DAVID BOYLE (äkta vampum-pärlor af musselskal och gammalvenetianska glaspärlor från grafvar i trakten), Mr E. W. HICKSON i Toronto (16 fornsaker af sten från Virginia), Mr DAVID BUSHNELL J:R (6 fornsaker från Missouri), prof. M. H. SAVILLE (Mixtekisk nephritamulett från Mexiko), lektor CARL LINDMAN (5 föremål från Gran Chaco) och dr CARL BOVALLIUS (kalebasskål från republiken Colombia), hvarjämte afdelningens intendent öfverläm-

nat 45 af honom vid besök vid den gamla indianborgen »Fort Ancient» i Ohio tillvaratagna föremål.

Den *asiatiska* afdelningen har af dr Sven Hedin riktats med en mycket värdefull samling bestående af omkring 70 föremål af öfvervägande religiös art från Tibet, en samling träsniderier från Lôu-lan vid norra stranden af gamla Lop-nor, omkr. 150 kinesiska manuskript på papper från 3:e århundradet samt 42 stafvar af tamariskträ, likaledes med kinesisk inskrift, ett antal fynd (fragment af mynt) från samma fyndort, moderna fiskredskap från Lop-nor, omkr. 200 föremål af terrakotta från Borasan nära Khotan, buddabilder af gips från ruinerna af en gammal stad i öknen mellan Khotan och Kerija Darja, samt 3 Parsi-kranier från begrafningstorn i norra Persien. — Af löjtnant Didrik Bildt har afdelningen erhållit en af 151 föremål bestående samling dels från det förut i museet alls icke representerade Ainu-folket på Jezo (47), dels från Japan (63), Kina (8), Burma (23) och Indien (10). — Dir. för universitetets i Philadelphia etnografiska museum Mr Stewart Culin har öfverlämnat två äldre, egendomliga mynt af bly från sultanatet Johore på Malåka, dr F. R. Martin ett äldre keramiskt föremål från Japan samt en ridpiska från Indien och dr T. Stenbeck ett guldmynt från Japan. Den under bildande varande samlingen från de svenska lapparne har af grefve Erik von Rosen erhållit ett par fragment af båt med hopsydd bordläggning från »Offerholmen» nedanför Stora Sjöfallet, utvisande den forntida konstruktionen af lapparnes farkoster.

Den *afrikanska* samlingen har af grosshandlaren Knut Knutson riktats med 9 snidade träbilder från Ashante och slutligen har *Söderhafsafdelningen* af Mr C. C. Willoughby vid Peabody-museet i Cambridge, Mass., erhållit en gipsafgjutning från Havaiiska öarna.

Totala tillökningen under de 3 1/4 år de etnografiska samlingarna utgjort en särskild afdelning af Riksmuseet belöper sig till öfver 19,300 nummer mot 17,929 vid slutet af 1899, hvadan museets material således under sagda tid mer än fördubblats.

Det jämförelsevis ringa antalet under året inköpta föremål har berott på nödvändigheten att företrädesvis använda afdelningens ytterst begränsade medel till anskaffande af nya skåp för samlingarnas bevarande.

I *deposition* har afdelningen af prof. och fru G. RETZIUS mottagit dels en synnerligen vacker och rik samling af föremål från N. W. Indianerna i Brit. Columbia, dels en till 3,108 nummer uppgående, ytterst värdefull samling (den s. k. Pfaffska) af äldre föremål från Grönland.

Samlingen af fotografier har ökats med 65 stora fotografier af indiantyper från Argentina och Bolivia, skänkta af grefve ERIK VON ROSEN, 2 af Chipeway-indianer af hr AXEL LINDEGREN från Wisconsin och 1 (Nicaragua) af dr CARL BOVALLIUS.

Afdelningens boksamling har riktats med gåfva från American Museum of Nat. History i New York af museets samtliga publikationer af etnografiskt-antropologiskt innehåll.

Arbetet inom museet har som förut bestått i katalogiserande af nyinkomna samlingar samt reformerande af inventariet öfver och omsignering af äldre materialet.

Likasom under föregående år har hr C. V. HARTMAN i museet varit sysselsatt med bearbetningen af den af honom i Costa Rica hopbragta, af ingeniör ÅKE SJÖGREN skänkta arkeologiska samlingen och afslutade före sin afflyttning till Förenta Staterna det stora, af ingeniör SJÖGREN bekostade, praktverket Archæological Researches in Costa Rica, hvilket å museiafdelningens vägnar af dess föreståndare framlades för den i oktober samlade internationella amerikanistkongressen i New York och där rönte rättvist erkännande.

I museet hafva för öfrigt arbetat: grefve ERIK VON ROSEN, som redan fullständigt katalogiserat den af honom skänkta etnografiska samlingen (1,011 nummer tillhörande stammarna Tobas, Chorotes, Matacos, Chiriguanos och Tapietes) och för närvarande är sysselsatt med bearbetningen af den arkeologiska; amanuensen vid Statens Historiska Museum fil. lic. T. ARNE, som studerat de asiatiskt religiösa samlingarna, samt mag. UNO SIRELIUS från Helsingfors, som idkat komparativa studier af naturfolkens fiskredskap.

Afdelningen I (Australien och Amerika), som redan före föreståndarens afresa till Förenta Staterna i sept. månad var fullständigt uppställd efter nytt system, men på grund af nya reparationer af lokalen hölls stängd till årets slut, har från och med ingången af detta år, i likhet med afdelningen

II (Asien), på bestämda tider hållits öppen för allmänheten.

Den Meteorologiska Centralanstalten.

Anstalten har under året drabbats af en svår förlust, i det att dess föreståndare professor R. Rubenson efter en längre tids sjuklighet afled den 14 oktober 1902 efter att den 1 oktober hafva erhållit sökt afsked från sin befattning.

Till föreståndare efter professor Rubenson kallade och utnämnde Kungl. Vetenskapsakademien den 12 nov. 1902 amanuensen vid Meteorologiska Centralanstalten fil. doktor H. E. Hamberg, hvilken på förordnande skött föreståndarebefattningen från den 12 februari s. å.; till amanuens vid nämnda anstalt kallades och antogs den 25 nov. vetenskapliga biträdet vid anstalten fil. doktor N. Ekholm, och till dennes efterträdare förordnades docenten vid Uppsala universitet doktor J. Westman, hvilka båda sistnämnda på förordnande skött sina nya befattningar alltsedan den 12 februari.

Meteorologiska Centralanstaltens verksamhet har under året fortgått oförändradt efter samma utvidgade plan, som tog sin början med år 1894.

De dagligen året om inkommande morgontelegrammen innehålla afton- och morgonobservationer öfver väderleken vid 14 inländska och 47 utländska stationer. Med stöd af dessa telegram konstrueras dagligen tvenne synoptiska kartor, af hvilka morgonkartan offentligen anslås å 4 ställen i hufvudstaden och i förminskad skala återgifves i 4 här utkommande dagliga tidningar. Det viktigaste af de i morgontelegrammen upptagna iakttagelserna meddelas i 10 dagliga tidningar i hufvudstaden i en tabell, åtföljd af en sammanfattning af väderlekstillståndet samt väderleksutsikter för det närmast följande dygnet, hvarjämte nämnda sammanfattning med hänvisning, där så ske kan, till det af professor Hildebrandsson utgifna kartbladet »Typer för synoptiska väderlekskartor» tillika med utsikter på telegrafisk väg öfversändes till 11 kommuner i riket (däraf 6 året om och 5 endast under sommarmånaderna), hvilka till Kungl. Telegrafverket